

Ruzan Albert Mkrtchyan

Faculty of History

Chair of Culturology

Associate professor

✉ ruzan.mkrtchyan@ysu.am

Education

Institution	Institute of Ethnography after N. N. Miklkhov-Maklay
Faculty	Department of physical anthropology
Date	1982 - 1985
Degree name	PhD student

Institution	Yerevan State University
Faculty	Department of History
Date	1972 - 1977
Degree name	Qualified specialist

Scientific Rank/degree

Institution	Institute of Ethnography after N. N. Miklkhov-Maklay
Date	1988
Degree name	Candidate
Specialty	Historical sciences
Scientific Supervisor	Valeriy Alekseev
Research Topic	Paleoanthropology of the Neolithic and Eneolithic population of the South European part of the USSR

Language skills

Հայերեն Русский English

Work experience

Institution	Yerevan State University
Period of time	2006 till now
Rank/degree	Lecturer

Institution	Institute of Archaeology and ethnography NAS RA
Period of time	1991 - 2006
Rank/degree	Scientific researcher

Institution Archaeological Research Laboratory of YSU
Period of time 1985 - 2006
Rank/degree Scientific researcher

Institution AS USSR Institute of Ethnography after N. N. Miklukho-Maklay
Period of time 1982 - 1985
Rank/degree Expert, PhD student

Institution YSU Institute of Armenian Studies
Period of time 1980 - 1982
Rank/degree Scientific researcher

Institution State History Museum of Armenia
Period of time 1977 - 1980
Rank/degree Scientific researcher

Scientific interests

- Paleoanthropology and paleodemography of Armenia
  - Bioarchaeology of Bronze and Iron Ages
  - Physical and historical anthropology
  - Human ethology
-

Participation in international conferences and seminars

24/04/2022 - 07/05/2022 E+ ICM mobility to Venice
Ca'Foscari University of Venice
Italy

Publications

Article

The Impact of OXTR, HTR2A, and AR Gene Polymorphisms on Aggressive Behavior in Armenian Students

Ruzan A. Mkrtchyan, Prokhor A. Proshakov, Alex M. Kulikov, Liliya A. Revyakina, Marina L. Butovskaya,

Oleg E. Lazebny

Adaptive Human Behavior and Physiology 2025 1-21

Article

Burial of two closely related infants under a “dragon stone” from prehistoric Armenia

Arsen Bobokhyan, Miren Iraeta-Orbegozo, Hugh McColl, Ruzan Mkrtchyan, Hasmik Simonyan,

Jazmín Ramos-Madrigal, Aída Andrades-Valtuena, Pavol Hnila, Alessandra Gilibert, Ashot Margaryan

Journal of Archaeological Science: Reports 2024 104601

Article

Burial of two closely related infants under a “dragon stone” from prehistoric Armenia

Arsen Bobokhyan, Miren Iraeta-Orbegozo, Hugh McColl, Ruzan Mkrtchyan, Hasmik Simonyan, Jazmín Ramos-Madrugal, Aída Andrades-Valtueña, Pavol Hnila, Alessandra Gilibert, Ashot Margaryan
Journal of Archaeological Science: Reports 2024 1-15

Article

Սեւանի ավազանի միջին եւ ուշբրոնզեդարյան հնամարդաբանության վերլուծություն՝ ըստ անցած դարի գիտական աշխատությունների

Ռուզան Մկրտչյան
Պատմություն և մշակույթ հայագիտական հանդես 2024 268-276

Article

Մարդկային զոհաբերությունների երևույթը Հայկական լեռնաշխարհում մ.թ.ա. III-I հազարամյակներում (ըստ հնագիտական և գրավոր սկզբնաղբյուրների)

Ռուզան Մկրտչյան, Աշոտ Փիլիպոսյան
Հայագիտության հարցեր և միջմշակութային հաղորդակցում 2023 130-144

Article

Factors Associated With Highest Symptoms of Anxiety During COVID-19: Cross-Cultural Study of 23 Countries

Valentina N. Burkova, Marina L. Butovskaya, Ashley K. Randall, Julija N. Fedenok, Khodabakhsh Ahmadi, Ahmad M. Alghraibeh, Fathil Bakir Mutsher Allami, Fadime Suata Alpaslan, Mohammad Ahmad Abdelaziz Al-Zu'bi, Kholoud Imhammad Meqbel Al-Mseidin, Derya Fatma Biçer, Hakan Cetinkaya, Oana Alexandra David, Silvia Donato, Seda Dural, Paige Erickson, Alexey M. Ermakov, Berna Ertuğrul, Emmanuel Abiodun Fayankinnu, Maryanne L. Fisher, Fakir Al Gharaibeh, Lauren Hocker, Ivana Hromatko, Elena Kasparova, Alexander Kavina, Yahya M. Khatatbeh, Hareesol Khun-Inkeeree, Kai M. Kline, Firat Koç, Vladimir Kolodkin, Melanie MacEacheron, Irma Rachmawati Maruf, Norbert Meskó, Ruzan Mkrtchyan, Poppy Setiawati Nurisnaeny, Oluyinka Ojedokun, Damilola Adebayo, Mohd S. B. Omar-Fauzee, Baris Özener, Edna Lúcia Tinoco Ponciano, Muhammad Rizwan, Agnieszka Sabiniewicz, Victoriya I. Spodina, Stanislava Stoyanova, Nachiketa Tripathi, Satwik Upadhyay, Carol Weisfeld, Mohd Faiz Mohd Yaakob, Mat Rahimi Yusof, Raushaniia I. Zinurova
Frontiers in Psychology 2022 1-19

Article

ЗАКАВКАЗЬЕ И СТЕПНОЙ МИР В ЭПОХУ ЖЕЛЕЗА: СРАВНИТЕЛЬНОЕ КРАНИОЛОГИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ

Մկրտչյան Ր.Ա., Սիմոնյան Ա.Գ., Վորոնցովա Ե.Լ.
Вестник Московского университета Серия XXIII Антропология 2022 135-143

Article

Ուղուրի-Էթիոպիական համադաշնության Վեյլիուխի, Արքուլքինի, Թուլիսու երկրների բնակչության մարդաբանությունը

Ռուզան Մկրտչյան, Աշոտ Փիլիպոսյան, Հասմիկ Սիմոնյան
Ծովային Հայաստան. Ուղուրի-Էթիոպիական երկրի հնագիտական ժառանգությունը 2022 294-301

Article

Predictors of Anxiety in the COVID-19 Pandemic from a Global Perspective: Data from 23 Countries

Ruzan Mkrtchyan, Valentina N. Burkova, Marina L. Butovskaya, Ashley K. Randall, Julija N. Fedenok, Khodabakhsh Ahmadi, Ahmad M. Alghraibeh, Fathil Bakir Mutsher Allami, Mohammad Ahmad Abdelaziz Al-Zu'bi, Fadime Suata Alpaslan, Derya Fatma Biçer, Hakan Cetinkaya, Oana Alexandra David, Silvia Donato, Seda Dural, Paige Erickson, Alexey M. Ermakov, Berna Ertuğrul, Emmanuel Abiodun Fayankinnu, Maryanne L. Fisher, Lauren Hocker, Ivana Hromatko, Elena Kasparova, Alexander Kavina, Yahya M. Khatatbeh, Hareesol Khun-Inkeeree, Kai M. Kline, Firat Koç, Vladimir Kolodkin, Melanie MacEacheron, Irma Rachmawati Maruf, Norbert Meskó, Poppy Setiawati Nurisnaeny, Oluyinka Ojedokun, Damilola Adebayo, Mohd S. B. Omar-Fauzee, Bari, s Özener, Edna Lúcia Tinoco Ponciano, Muhammad Rizwan, Agnieszka Sabiniewicz, Victoriya I. Spodina, Stanislava Stoyanova, Nachiketa Tripathi, Satwik Upadhyay, Carol Weisfeld, Mohd Faiz Mohd Yaakob, Mat Rahimi Yusof, Raushaniia I. Zinurova
Sustainability (Switzerland) 2021 1-23

Article

Cross-Cultural Perspectives on the Role of Empathy during COVID-19's First Wave

Marina L. Butovskaya, Valentina N. Burkova, Ashley K. Randall, Silvia Donato, Julija N. Fedenok, Lauren Hocker, Kai M. Kline, Khodabakhsh Ahmadi, Ahmad M. Alghraibeh, Fathil Bakir Mutsher Allami, Fadime Suata Alpaslan, Mohammad Ahmad Abdelaziz Al-Zu'bi, Derya Fatma Biçer, Hakan Cetinkaya, Oana Alexandra David, Seda Dural, Paige Erickson, Alexey M. Ermakov, Berna Ertugrul, Emmanuel Abiodun Fayankinnu, Maryanne L. Fisher, Ivana Hromatko, Elena Kasparova, Alexander Kavina, Hareesol Khun-Inkeeree, Firat Koç, Vladimir Kolodkin, Melanie MacEacheron, Irma Rachmawati Maruf, Norbert Meskó, Ruzan Mkrtchyan, Poppy Setiawati Nurisnaeny, Oluyinka Ojedokun, Damilola Adebayo, Mohd S. B. Omar-Fauzee, Bari, s Özener, Edna Lúcia Tinoco Ponciano, Igor V. Popov, Muhammad Rizwan, Agnieszka Sabiniewicz, Victoriya I. Spodina, Stanislava Stoyanova, Nachiketa Tripathi, Satwik Upadhyay, Carol Weisfeld, Mohd Faiz Mohd Yaakob, Mat Rahimi Yusof, Raushaniia I. Zinurova
Sustainability (Switzerland) 2021 1-35

Article

Excavations at Metsamor, seasons 2013-2018

Ashot Piliposyan, Krzysztof Jakubiak, Ruzan Mkrtchyan, Hasmik Simonyan, Mateusz Iskra, Artavazd Zaqyan
Armenian Archaeology: Past Experiences and New Achievements 2020 251-244

Article

The Bronze and Iron Age populations of the Armenian Highland in the genetic history of Armenians

Alla A. Movsesian, Rusan A. Mkrtchyan, Hasmik G. Simonyan
AMERICAN JOURNAL OF PHYSICAL ANTHROPOLOGY 2020 158-167

Article

ДРЕВНЕЕ НАСЕЛЕНИЕ БАССЕЙНА ОЗЕРА СЕВАН (ПАЛЕОФЕНЕТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ)

Мкртчян Р.А., Мовсесян А.А.

Вестник Московского университета Серия XXIII Антропология 2020 79-89

Article

Ankylosing spondylitis: antiquity and differential diagnosis - a case study of a Bronze Age

skeleton from Norabak, southeastern Armenia
Mkrtchyan Ruzan, Karapetian Marina, Simonyan Hasmik

HOMO - Journal of Comparative Human Biology 2019 171 - 183

Article

ՍԵՆԱՆԻ ԱԼԱՉԱՆԻ ԵՐԿԱՔԵՂԱՐԵԱՆ ԽԱՐԱԿԱԿԱՆ ԹԱՂՈՒՄՆԵՐԻ ԵՐԵՆՈՅՐԸ
Ռուզան Մկրտչյան, Աշոտ Փիլիպոսյան, Յասմիկ Սիմոնյան

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2019 713-724

Article

ԼՃԱՇԵՆԻ «ՎԻՇՆԱԴԻ» ԴԱՍԲԱՐԱՆԸ. ՆՈՐԱՀԱՅՏ ԿԵՆՍԱՓՈՎԱՍԵՐ

Աշոտ Փիլիպոսյան, Ռուզան Մկրտչյան, Հասմիկ Սիմոնյան, Արսեն Բոբոխյան, Արտավազդ Չաքյան

Վիշապը հեքիաթի և իրականության սահմանին 2019 574 - 584

Article

Շիրակի և Գեղարքունիքի բրոնզեդարյան բնակչության կենսահնագիտական ցուցիչների համեմատական վերլուծական

Ռուզան Մկրտչյան, Հասմիկ Սիմոնյան

ԱՐԱԳԱԾԻ ԹԻՎՈՒՆՔՈՒՄ: Հնագիտական հետազոտություններ նվիրված Տելեմակ Խաչատրյանի հիշատակին
2018 144-149

Article

НАСЕЛЕНИЕ СТРАНЫ ЭТИУНИ (ПО КРАНИОЛОГИЧЕСКИМ ДАННЫМ)

Р.А. Мкртчян, Е.Л. Воронцова, А.Г. Симонян

Вестник Московского университета Серия XXIII Антропология 2017 91-106

Article

Էմմա Խանզադյանը և վիշապաքարերի հետազոտությունը

Ռուզան Մկրտչյան, Արսեն Բոբոխյան, Աշոտ Փիլիպոսյան, Հասմիկ Սիմոնյան, Արտավազդ Չաքյան

Մեծամորյան ընթերցումներ 2017 93-112

Article

Eight Millennia of Matrilineal Genetic Continuity in the South Caucasus

Ashot Margaryan, Miroslava Derenko, Hrant Hovhannisyanyan, Boris Malyarchuk, Rasmus Heller,

Zaruhi Khachatryan, Pavel Avetisyan, Ruben Badalyan, Arsen Bobokhyan, Varduhi Melikyan,

Gagik Sargsyan, Ashot Piliposyan, Hakob Simonyan, Ruzan Mkrtchyan, Galina Denisova,

Levon Yepiskoposyan, Eske Willerslev, Morten E. Allentoft

Current Biology 2017 2023-2028

Article

ПАЛЬЦЕВОЙ ИНДЕКС И ЧЕРТЫ ЛИЧНОСТИ У АРМЯНСКИХ СТУДЕНТОВ: ПОЛОВЫЕ РАЗЛИЧИЯ

М.Л. Бутовская, Р.А. Мкртчян

Вестник Московского университета Серия XXIII Антропология 2016 76-85

<http://www.anthropos.msu.ru/publication.html>

Article

METSAMOR (ARMENIA):PRELIMINARY REPORT ON TEH EXCAVATIONS IN 2013, 2014 AND 2015

Krzysztof Jakubiak, Ashot Piliposyan, Mateusz Iskra, Artavazd Zaqyan, Rusanna Mkrtchyan,

Hasmik Simonyan

Polish Archaeology in the Mediterranean 2016 553-572

<http://www.pcma.uw.edu.pl/en/pam-journal/>

Manual

Մարդու էթնոգրիա (Ուսումնամեթոդական ուղեցույց-ծրագիր)

Ռուզան Ալբերտի Մկրտչյան

2016 20

Article

Методические основы преподавания курса "Этология человека"

Рузан Мкртчян

Պատմություն և վշակույթ հայագիտական հանդես 2015 432-442

http://publications.y-su.am/patmutyun_mshakuyt_2016/

Article

О роли дискретно-варирующих признаков как генетических маркеров в анализе могильников с коллективным обрядом погребений (на примере могильника Неркин Геташен, Армения)

Р. А. Мкртчян, Е.Л. Воронцова

Актуальные вопросы антропологии 2015 70-76

<http://history.by/%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%8B-%D0%B0%D0%BD%D1%82...>

Conference

ПЕРВАЯ БИОАРХЕОЛОГИЧЕСКАЯ КОЛЛЕКЦИЯ ИЗ МЕЦАМОРА

Р. МКРТЧЯН, А.Г. СИМОНЯН

Conference

Dental pathologies of the Bronze Age population according to materials of the Nerkin Getashen cemetery (Armenia)

R.Mkrtchyan

Conference

REPORT ON DEGENERATIVE AND ACTIVITY - RELATED SPINE ABNORMALITIES IN THE BRONZE AGE (2ND MILLENNIUM B.C.) SETTLERS OF THE COASTAL AREA AROUND LAKE SEVAN, MODERN ARMENIA

M. K. Karapetian, R. Mkrtchyan, H. Simonyan

Conference

ПАТООДОНТОЛОГИЯ ТРЕХ МИРОВ: СЕВАНСКИЙ БАССЕЙН, ЮЖНОРУССКИЕ СТЕПИ И СЕВЕРНЫЙ КАВКАЗ

Р. А. Мкртчян

Conference

АНАЛИЗ КРАНИОЛОГИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ ЭПОХИ ЖЕЛЕЗА ИЗ КОЛЛЕКТИВНЫХ ПОГРЕБЕНИЙ СЕВАНСКОГО БАССЕЙНА (АРМЕНИЯ)

Р. А. Мкртчян, А. Г. Симонян, Е. Л. Воронцова

Conference

«Պատմաձևակութային արգելոց-թանգարանների և պատմական միջավայրի պահպանության ծառայության» մարդաբանության ֆոնդում պահվող Ներքին Գետաշենի հնամարդաբանական հավաքածուն

Ռուզան Մկրտչյան

Conference

Биоархеология населения эпохи бронзы Гегаркуникского региона

Рузан Мкртчян

Conference

Страна Этиуни, Кавказ и Степной мир (Сравнительное краниологическое исследование)

Р. Мкртчян, Е. Воронцова, А. Симонян

Conference

Human remains from the necropolis of Hatsarat (Armenia) dated to Late bronze - Iron Age: anthropological and paleopathological analysis

R. Mkrтчyan, F. Bertoldi, A. Piliposyan, H. Simonyan

Conference

Биоархеология эпохи бронзы Гегаркуникского региона

МКРТЧЯН Р. А., ВОРОНЦОВА Е.Л.

Conference

Evidence of Ankylosing Spondylitis in Bronze Age skeleton from Norabak site: Possibly one of the earliest cases from southeastern Armenia

Karapetian M., Mkrтчyan R., Simonyan H.

Conference

Population of Uduri-Etiuni

Hasmik Simonyan, Ruzan Mkrтчyan, Ashot Piliposyan, Elena Vorontsova

---

Conference

Չորաց Զարեր հնավայրի 2014-2018 թթ. պեղումների նախնական արդյունքները

Ա. Փիլիպոսյան, Գ. Արեշյան, Կ. Փահլևանյան, Ռ. Հովմարեն, Ռ. Մկրտչյան, Հ. Սիմոնյան

Conference

Феномен патриарха согласно антропологическим, лингвистическим и историографическим данным

Мкртчян Рузан Альбертовна, Воронцова Елена Леонидовна, Пилипосян Ашот Суменович

Conference

Особенности двигательной активности населения эпохи поздней бронзы по материалам лчашенской коллекции

Батанина Ольга Владимировна, Мкртчян Рузан Альбертовна, Симонян Асмик Гагиковна

Conference

Results of the missions in Georgia and Armenia carried out by the Laboratory of Physical Anthropology (Ca' Foscari University-Venice, Italy)

Bertoldi Francesca, Lia Bitadze, Shorena Laliashvili, Valentina Giacometti, Roberto Cameriere,
Elena Rova, Iulon Gagoshidze, Ruzan Mkrtchyan, Ashot Piliposyan, Hasmik Simonyan, Piera Allegra Rasia

---

Conference

Биоархеология населения Армении эпохи бронзы, железа и урартского периода
Мкртчян Р. А., Симонян А. Г.

Conference

**Նոր դիտարկումներ Ղևոնդ Ալիշանի "Հաշտից տեղեր" և "Հաշտ և գոհ" կոչված
պատմակրոնաբանական մեկնությունների շուրջ**
Ռուզան Մկրտչյան, Աշոտ Փիլիպոսյան

Conference

**Сравнительный анализ палеодемографических характеристик палеопопуляций эпохи
бронзы Лчашенского и Неркин Геташенского могильников.**
Мкртчян Рузан Альбертовна
